

In 2015 aangeplante bomen aan de Waal te Nijmegen.

‘We hebben dikkere bomen geplant; ook die worden gesloopt’

**Vandalisme bij jonge aanplant frustreert de beheerder.
Maar een echte oplossing lijkt niet voorhanden**

Door de jaren heen zijn op de website van Boomzorg herhaaldelijk gevallen van boomvandalisme gemeld. Harde cijfers zijn er niet, maar het lijkt erop dat het vaker voorkomt in het buitengebied, waar vandalen redelijk ongestoord te werk kunnen gaan. Daarin zit meteen de crux: het gebrek aan ooggetuigen en daarmee bewijslast. Dat maakt het een lastig op te lossen en te voorkomen situatie.

Auteur: Kelly Kuenen

Masja van Ingen

Dirk Doornenbal

'Je moet iemand op heterdaad betrappen, wil je voldoende bewijslast hebben'

West Maas en Waal is een van de gemeenten die te maken kregen met vernielingen. Verdeeld over twee incidenten werden hier maar liefst 144 jonge bomen vernield. De gemeente deed aangifte van het incident, maar dat leverde weinig resultaat op. Hoewel goed zichtbaar was dat de vandalen een bepaalde route hadden afgelegd, ontbrak het belangrijkste puzzelstukje: hard bewijs. 'Helaas pindakaas', aldus Masja van Ingen, groenbeheerder bij de gemeente. 'Je moet iemand op heterdaad betrappen, wil je voldoende bewijslast hebben. Als je dat niet hebt, dan lukt het niet om een

dader aan te wijzen.' Bovendien blijft het gissen naar de beweegredenen van die dader. Zo rees bij de gemeente West Maas en Waal ook even de vraag of iemand boos was op de gemeente, of dat de gemeente wellicht iets verkeerd had gedaan. Ze riep getuigen op zich te melden, maar de kans dat iemand de daad gezien had was klein. De bomen bevonden zich in de polder, met slechts hier en daar een woonhuis.

Van Ingen: 'We besloten de vernielde bomen te vervangen. De bomen die een vervangende top leken te krijgen, bleven staan; de overige exemplaren werden vervangen door bomen in dezelfde maat, 12-14 à 14-16.' De gemeente liet de werkzaamheden uitvoeren door de eigen groendienst, waardoor de kosten beperkt bleven, vertelt Van Ingen. 'Maar je krijgt toch te maken met loonkosten voor de gemaakte manuren, het huren van een kraantje en een snoeibeurt – die bij de eerdere boompjes al was uitgevoerd.' Mogelijk heeft de nodige media-aandacht ervoor gezorgd dat de daders goed hebben kunnen nadenken over hun daad, vertelt Van Ingen. Vooralsnog bleef het op deze locatie bij dit incident.

Ook gemeente Berg en Dal (tot voor kort gemeenten Groesbeek, Ubbergen en Millingen aan de Rijn) heeft met regelmaat te maken met vernieling van jonge aanplant. Middels media-aandacht probeert de gemeente inwoners bewust te maken van vandalisme, zo vertelde groenbeheerder Wouter van de Lest twee jaar geleden aan Boomzorg. 'Het

komt nog steeds voor dat jonge bomen afgebroken worden', vertelt Van de Lest nu. 'Dit gebeurt vooral langs de uitgaansroute. We hebben zelfs dikkere bomen 20-25 geplant, maar ook die worden gesloopt. Wat je ook ziet, is dat inwoners een boom nabij hun woning of perceel beu zijn. Ze vragen dan om de boom stevig te snoeien of te kappen. Niet in alle gevallen is dat mogelijk. Helaas hebben wij moeten constateren dat bewoners in enkele gevallen zelf actie ondernemen. Het pellen/schillen van bomen gebeurt ook regelmatig. Waarom dit gebeurt is niet duidelijk. Wel zijn we er achter dat kinderen dit doen.'

Berg en Dal is er enkele malen in geslaagd een dader aan te wijzen. Sociale controle, en waar mogelijk een samenwerking met politie en jongerenwerkers, speelt voor de gemeente een belangrijke rol in de aanpak. Een voorbeeld hiervan is sociale controle middels een buurtpreventieteam. In een park langs een uitgaansroute ondervindt de gemeente veel hinder van vandalisme door uitgaansjeugd. Patrouilleren met inwoners levert hier goede resultaten op en lijkt er zelfs voor te zorgen dat de schade afneemt. Onlangs werden twee jongeren in de kraag gevat. Van de Lest hoopt dat dit dusdanig indruk op de twee heeft gemaakt, dat ze het niet in hun hoofd halen een dergelijke actie nogmaals uit te voeren.

De gemeente hoopt dat vergelijkbare initiatieven er ook op andere plekken voor zorgen dat de overlast afneemt. Dat is niet overal even gemakkelijk te

4 min. leestijd

Wouter van de Lest

'We zien dat vooral jonge aanplant langs de disco-route worden vernield'

realiseren. Het betreffende buurtteam bevat enkele fanatieke inwoners die het voortouw nemen, vertelt Van de Lest. Daarnaast zijn er goede afspraken gemaakt met deze groep. Dat resulteert erin dat, wanneer een van de leden een incident meldt, de politie vrij snel ter plekke is. 'Op deze manier voelen buurtbewoners zich serieus genomen, wat ze weer stimuleert in hun werkzaamheden.' Van de Lests verhaal toont dat er mogelijkheden liggen op het gebied van burgerparticipatie. Wellicht is die burger wel onmisbaar in dit verhaal, want veel verder dan een aangifte lijkt het bij de meeste incidenten niet te komen. De boomadviesbureaus die Boomzorg sprak, lijken weinig in aanraking te komen met dergelijke incidenten. Dirk Doornenbal, directeur van de Nationale Bomenbank: 'Wij hebben niet zo veel te maken met

vernietiging van jonge aanplant, met uitzondering van één standaard situatie: de aanplant van bomen (rij/laan) langs een discoroute of een vergelijkbare locatie. Daarbij hebben meerdere beheerders de ervaring dat bomen geknakt worden als ze te klein aangeplant zijn. Het betreft dan bomen met een stamomvang tot circa 18-20 centimeter. Daarom wordt er voor dit soort routes bewust gekozen voor bomen met een minimale stamomvang van 20-25 centimeter. Al bieden dikkere bomen ook geen garantie. Ik heb weleens meegemaakt dat iemand vanuit het café een net geplante dikke etagelinde ringde met een zaadje.'

'In Amsterdam, waar wij hoofdzakelijk actief zijn, hebben we eigenlijk amper te maken met vandalisme', vertelt ook Michel Weenink, uitvoerder bij Pius Floris. 'In theorie kan de taxatieafdeling gevraagd worden een schaderapport op te maken, maar in de praktijk gebeurt dat amper. Als bomen beschadigd raken, komt dat vooral door onwetendheid, bijvoorbeeld schade door fietsen of auto's. Ik vermoed dat beheerders, omdat jonge bomen goedkoper zijn, er al snel voor kiezen de boom te vervangen door een nieuw exemplaar, in plaats van in de bestaande boom te investeren. Bovendien: zie maar eens een dader aan te wijzen.' In Amsterdam worden altijd vrij grote jonge bomen geplant, minimaal maat 35-40, meestal 50-60. 'Dat is ook om ervoor te zorgen dat de bomen bestand zijn tegen de vele evenementen die in de stad worden gehouden.'

Dit artikel is geschreven op basis van een steekproef. Vakblad Boomzorg komt daarom graag in aanraking met gemeenten die een efficiënte aanpak hebben gevonden voor het voorkomen van schade en/of het verhalen van de kosten, en die hun verhaal willen delen met anderen. Reacties zijn welkom via kelly@nwst.nl.

Hufterproof bomen?

Kun je daarnaast bij de aanplant nog rekening houden met bepaalde materialen om de bomen meer hufterproof te maken? Sommige bedrijven bieden een productsortiment om bomen te beschermen, maar specifiek voor jonge bomen zijn deze vaak niet. Greenmax, gespecialiseerd in groeiplaatsinrichting, heeft onder meer producten ter voorkoming van maai- en vraatschade. 'Ik heb eigenlijk nooit vraag naar producten om schade aan bomen door vandalisme te voorkomen', vertelt Marco Brouwers. 'Misschien omdat het toch om incidenten gaat, waarbij beheerders de vernietiging op de koop toe nemen. Het lijkt mij ook heel lastig voor een groenbeheerder om in te schatten welke jonge bomen preventief tegen vandalisme beschermd moeten worden.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6058